

PRITARTA

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos

Ikimokyklinio ugdymo skyriaus vedėjo

2025 m. *rugsėjo 9* d. įsakymu Nr. *A 15-1665/25*

PATVIRTINTA

Vilniaus lopšelio-darželio „Naminukas“

Direktoriaus

2025 m. *rugsėjo 9* d. įsakymu Nr. *V-67*

IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMA

2025 m.

BENDROSIOS NUOSTATOS

Vilniaus lopšelio-darželio „Naminukas“ (toliau – Mokykla) ikimokyklinio ugdymo programa (toliau – Programa) atnaujinama vadovaujantis Ikimokyklinio ugdymo programos gairėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugsėjo 4 d. įsakymu Nr. V-11421. Mokykla vadovaujasi konstruktyvizmo teorija, organizuodama vaikų ugdymą(si) per patirtį, tyrinėjimą ir sąveiką su aplinka. Vaikai aktyviai plėtoja savo supratimą, remdamiesi asmenine patirtimi ir socialiniu bendravimu, žaisdami ir tyrinėdami pasaulį.

Mokykla lanksčiai reaguoja į vaikų ir šeimų poreikius, pritaikant ugdymo procesą prie individualių vaiko gebėjimų ir pasiekimų, kuriant individualumą atitinkančias ugdymo(si) aplinkas.

Ugdymo(si) procese vaikas laikomas aktyviu, smalsiu pasaulio tyrinėtoju, kuriam suteikiamos sąlygos laisvai mokytis, atrasti ir augti. Siekiama sukurti tokią aplinką, kurioje vaikas jaustųsi saugus ir vertinamas, galėtų laisvai išreikšti savo mintis ir emocijas. Mokykla kuria lanksčias ugdymo sąlygas, kurios skatina vaikų galių augimą ir padeda jiems tapti:

- Besirūpinantiems savimi ir kitais.
- Jautriems kultūrinei ir socialinei įvairovei.
- Komunikabiliems.
- Lanksčiai mąstantiems.
- Kūrybingiems.
- Sėkmingai besimokantiems.

Mokykloje vykdomi ilgalaikiai projektai „Zipio draugai“¹, „Futboliukas“², „Lietuvos mažųjų žaidynės“³, „Sveikata visus metus“⁴. Esame pripažinti „Aktyvia mokykla“⁵ ir „Sveikatą stiprinančia mokykla“⁶.

¹ <https://www.vaikolabui.lt/zipio-draugai/>

² <https://www.asfutboliukas.lt/>

³ <https://www.mazujuzaidynes.lt/>

⁴ <https://sveikatavisusmetus.lt/>

⁵ <https://darzelisnaminukas.lt/aktyvi-mokykla>

⁶ <https://darzelisnaminukas.lt/lt/naujienos/svarbu/2023/05/sveikata-stiprinanti-mokykla>

Ugdymas grindžiamas vertybėmis, kurios padeda vaikams formuotis kaip atsakingiems ir sąmoningiems bendruomenės nariams:

- **Bendruomeniškumas ir tarpusavio pagalba:** stipri bendruomenė skatina vaikų socialinį augimą, stiprina jų pasitikėjimą savimi.
- **Pagarba aplinkai ir gamtai:** vaikai mokosi suvokti gamtos svarbą ir stiprinti ryšį su ja, tyrinėti aplinką, atsakingai naudotis jos ištekliais, ugdant ekologinį sąmoningumą, prisidedant prie darnios ir tvarios ateities kūrimo.
- **Vaiko gerovė:** kuriama saugi, rūpestinga, sveika ir harmoninga aplinka, kurioje vaikas jaučiasi saugus.
- **Saviraiškos laisvė:** Vaikams suteikiama galimybė laisvai išreikšti savo kūrybinį potencialą ir individualumą. Palaikoma jų saviraiška, skatinama išbandyti įvairias kūrybos formas ir įgyti pasitikėjimą savo gebėjimais.
- **Lygiavertis dalyvavimas:** Ugdymas grindžiamas lygiomis teisėmis ir galimybėmis, kad kiekvienas vaikas galėtų aktyviai pagal savo galimybes dalyvauti ugdymosi procese bei prisidėti prie bendro tikslo siekimo.

Vaikų poreikiai

Vaikai turi prigimtinių smalsumo, savarankiškumo poreikį, kuris užtikrina jų augimą:

- **Žaidimo poreikis.** Jis skatina kūrybiškumą ir mokymąsi per patirtį.
- **Socialinio ryšio ir priklausymo poreikis.** Vaikams svarbu jaustis grupės dalimi, turėti galimybę užmegzti ryšius su kitais vaikais ir suaugusiais.
- **Saugumo poreikis.** Sukurti emocinį ir fizinį saugumą užtikrinančią aplinką, kur vaikas gali jaustis saugiai tyrinėdamas aplinką.
- **Mokymosi poreikis.** Vaikų noras mokytis per aktyvų tyrinėjimą, pažinimo džiaugsmą, praktines veiklas ir kūrybines užduotis.

Tėvų (globėjų) ir vietos bendruomenės poreikiai:

- **Tėvų įsitraukimas į ugdymo procesą.** Siekiant užtikrinti sklandų vaikų ir šeimos ryšį su Mokykla, tėvai yra kviečiami dalyvauti Mokyklos renginiuose (Rudenėlio dirbtuvės lauko erdvėje), ugdymo(si) veiklose (veda kūrybiškas veiklas vaikams, pristato savo profesijas).
- **Atvira komunikacija su šeimomis:** individualūs susitikimai, diskusijos, konsultacijos – kuriamas atviras dialogas apie vaiko ugdymo(si) gebėjimus, poreikius, pažangą.

- **Bendruomenės ryšių stiprinimas:** dalyvavimas vietos bendruomenės projektuose, renginiuose užtikrina vaiko integraciją į platesnę bendruomenę bei pažymi, kad Mokykla yra vaikų, tėvų ir mokytojų bendra kelionė pažinimo link.

Regiono ypatumai. Mokykla išsiskiria savo ypatinga lokacija: miesto centre, apsupta gamtos: Sapiegų parko, Saulės slėnio, tekančios Neries. Gamta yra kaip ugdymo erdvė: veiklos lauke, ekologinio sąmoningumo skatinimas. Atsižvelgiama į regiono kultūrinės ypatybes, suteikiama galimybė susipažinti su vietos istorija ir tradicijomis (Saugomų teritorijų nacionalinis lankytojų centras, generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija). Taip pat didelis dėmesys skiriamas turtingam ir prasmingam ugdymui(si) visame Vilniaus mieste ir bendradarbiavimui su įvairiomis Vilniaus miesto institucijomis (Vilniaus muziejai, Antakalnio biblioteka, Antakalnio progimnazija).

Mokyklos savitumas. Mokykla akcentuoja namų jausmą, bendruomeniškumą ir gamtos pažinimą.

- **„Namų“ aplinka:** sukurtas šeimos jausmas ir jaukumas skatina vaikus jaustis kaip namuose, o tėvus įsitraukti į vaikų ugdymą.

- **Puoselėjamas ryšys su gamta:** išnaudojama Mokyklos geografinė padėtis (Neries pakrantė, Sapiegų parkas, Saulės slėnis), suteikiama galimybė vaikams patirti ir pažinti aplinką, gamtos grožį, jos ciklus.

- **Atvirumas ir inovatyvumas.** Mokykloje integruojami šiuolaikiniai ugdymo metodai, taikomos naujos technologijos (sensorinis kambarys, interaktyvios lentos), rengiami įtraukūs projektai, kuriuose dalyvauja visa bendruomenė.

1. IKIMOKYKLINIO UGDYMO PRINCIPAI

Ikimokyklinio ugdymo dėmesio centre yra vaikas. Remiantis Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija (1989), kiekvienas vaikas vertinamas kaip unikali, aktyvi, besikeičianti asmenybė. Vaikas žaidžia, tyrinėja aplinką, kaupia patirtį, mokosi per veiklą ir bendravimą, kuria savitą pasaulio suvokimą bei formuoja savo vertybes. Ugdymo(si) procesas yra pritaikytas vaiko poreikiams, skatinant jo saviraišką, kūrybiškumą ir įsitraukimą. Ikimokyklinio ugdymo programos gairės apibrėžia esminius principus, kuriais vadovaujamosi rengiant ir įgyvendinant ugdymo(si) turinį, organizuojant procesą, kuriant aplinką ir užtikrinant bendradarbiavimą su

tėvais, bendruomene bei socialiniais partneriais. Šie principai yra orientuoti į visuminę vaikų raidą, jų individualumą ir skatinantys įtraukų ugdymo(si) procesą:

- **Ugdymo(si) ir priežiūros vienovės principas.** Užtikrinama, kad kiekviena sąveika ir rutina turėtų ugdomąją vertę, turtintų vaiko patirtį ir kurtų saugią emocinę aplinką.
- **Vaiko raidos ir ugdymo(si) dermės principas.** Atsižvelgiama į vaikų raidos etapus, gebėjimų ir patirties įvairovę, skatinant visapusišką fizinę, emocinę, socialinę, pažintinę bei meninę raidą.
- **Žaismės principas.** Žaidimas yra pagrindinė vaiko veikla, kurioje atsiskleidžia tyrinėjimas, eksperimentavimas, kūrybiškumas ir mokymasis.
- **Sociokultūrinio kryptingumo principas.** Ugdymas grindžiamas vertybėmis, padedančiomis vaikams suvokti savo kultūrą, išmokti tolerancijos ir įgyti atvirumą kitoms kultūroms.
- **Integralumo principas.** Užtikrinamas ugdymo sričių tarpusavio ryšys ir gebėjimų visuminis plėtojimas, siekiant nuoseklios ir integruotos vaikų raidos.
- **Įtraukties principas.** Sukuriamos sąlygos kiekvienam vaikui ugdytis, gauti reikiamą pagalbą, patirti sėkmę ir ugdyti savo individualius gebėjimus.
- **Kontekstualumo principas.** Ugdymas grindžiamas vaikų artimiausia aplinka – kultūrine, gamtine ir socialine, užtikrinant patirčių aktualumą ir prasmingumą.
- **Vaiko ir mokytojo bendro veikimo principas.** Mokytojas ir vaikas drauge kuria prasmingą aplinką ir veiklą, atsižvelgdami į vaiko poreikius, interesus bei iniciatyvas.
- **Lėtojo ugdymo(si) principas.** Skiriama laiko nuosekliems procesams, kasdienės rutinos džiaugsmui, nuostabai ir giluminiam įsitraukimui.
- **Reflektyvaus ugdymo(si) principas.** Mokytojas kartu su vaikais apmąsto veiklas, jų rezultatus ir emocijas, drauge planuoja tolesnį veikimą, reflektuoja pedagoginius sprendimus.
- **Šeimos ir mokyklos partnerystės principas.** Užtikrinamas bendradarbiavimas su tėvais (globėjais), kuriant ugdymo(si) turinį, užtikrinant tęstinumą bei vaiko individualių poreikių patenkinimą.

Šie principai sudaro nuoseklią sistemą, užtikrinančią vaikų individualių poreikių tenkinimą, bendradarbiavimą su šeima ir bendruomene, taip pat holistinį ir prasmingą ugdymo(si) procesą.

2. TIKSLAS, UŽDAVINIAI, UGDYMO(SI) REZULTATAI

Ikimokyklinio ugdymo tikslas - atsižvelgiant į vaikų prigimtines galias, patirtį, poreikius, šeimos ir bendruomenės susitarimus, kurti lanksčius edukacinius kontekstus, įgalinančius vaikus išsiugdyti pasitikėjimo, rūpinimosi savimi ir kitais, kultūrinio ir socialinio jautrumo, komunikavimo, lankstaus mąstymo, kūrybiškumo, mokėjimo mokytis pradmenis.

Uždaviniai:

- Ugdyti vaikų fizinius, socialinius, emocinius, pažintinius ir kūrybinius gebėjimus, stiprinant saviraišką bei individualumą, pozityvų požiūrį į įvairovę.
- Plėtoti vaikų socialines kompetencijas per bendradarbiavimą, pozityvų bendravimą su bendraamžiais ir suaugusiais.
- Sukurti vaikams saugią, estetišką, ugdymą(si) skatinančią aplinką, atitinkančią individualius jų gebėjimus ir poreikius.
- Užtikrinti, kad ugdymo(si) procesas būtų grindžiamas žaismingumu ir kūrybinėmis iniciatyvomis, įtraukiant savarankišką tyrinėjimą bei patyriminį ugdymą, gebėjimą reflektuoti.
- Siekti glaudaus bendradarbiavimo su šeimomis ir socialiniais partneriais, derinti ugdymo(si) procesus ir skatinti tėvų aktyvų įsitraukimą į vaikų ugdymą, užtikrinant nuoseklią vaiko ūgtį.
- Supažindinti vaikus su tautinėmis ir pilietinėmis vertybėmis, ugdyti pagarbą savo kultūrai bei atvirumą kitoms kultūroms.

Ugdymo(si) rezultatai

- Ikimokyklinio ugdymo(si) rezultatai yra vaikų raidos ir ugdymo(si) procese nuosekliai įgyjami bei plėtojami jų individualūs pasiekimai.
- Vaikai pasitiki savimi, įgyja savireguliacijos įgūdžių, geba savarankiškai spręsti problemas ir kurti.
- Ugdo(si) savo fizinius gebėjimus, atpažįsta emocijas ir geba jas valdyti.
- Vaikai pozityviai bendrauja su bendraamžiais ir suaugusiais, dalijasi patirtimi, idėjomis ir aktyviai įsitraukia į grupės veiklas.
- Vaikai suvokia socialinės atsakomybės svarbą, ugdo(si) kultūrinį ir socialinį jautrumą bei mokosi veikti kaip aktyvūs bendruomenės nariai.

- Vaikai tyrinėja aplinką, eksperimentuoja, kelia klausimus, atranda bei plėtoja žinias apie pasaulį ir kultūrą.
- Geba kūrybiškai reikšti savo mintis ir idėjas per žaidimą, meninę veiklą ir kitas priemones.

Šis tikslas, uždaviniai ir rezultatai sudaro darnią ikimokyklinio ugdymo sistemą, užtikrinančią vaikų savarankiškumo, kūrybiškumo ir visapusiško augimo prielaidas.

3. UGDYMO(SI) TURINYS, PROCESAS IR APLINKOS

Vilniaus lopšelio-darželio „Naminukas“ ugdymo(si) programos konceptualus modelis

Išimokyklinio ugdymo programa siekia užtikrinti visuminį vaiko ugdymą(si), apimančią penkias pagrindines ugdymo(si) sritis: „**Mūsų sveikata ir gerovė**“, „**Aš ir bendruomenė**“, „**Aš kalbų pasaulyje**“, „**Tyrinėju ir pažįstu aplinką**“, „**Kuriu ir išreiškiu**“. Kiekviena iš jų skirta skatinti vaikų fizinę, emocinę, socialinę, kalbinę ir pažintinę raidą. Šios sritys tarpusavyje susijusios, sudarydamos sąlygas vaikams įgyti įvairiapusių gebėjimų ir patirčių, kurios padeda jiems augti savarankiškais ir kūrybingais asmenimis.

Ugdymo(si) sričių turinys skirtas užtikrinti visuminį vaikų ugdymą(si), plėtojant jų **pasiekimus aštuoniolikoje pasiekimų sričių**.

Ugdymo(si) proceso organizavimas apima esminius aspektus, užtikrinančius vaikų visuminį ugdymą(si) ir jų asmeninį tobulėjimą. Šis procesas apima įvairius metodus, aplinkas ir pedagogines strategijas, kurios padeda sukurti įtraukią, lanksčią ir individualizuotą ugdymo(si) patirtį.

Svarbiausi ugdymo(si) proceso organizavimo aspektai yra šie:

- **Visuminis ugdymas(is)** – holistinis požiūris į vaiką ir jo vystymąsi, kuris leidžia jam pažinti pasaulį kaip vientisą sistemą.
- **Universalus dizainas mokymuisi** – užtikrina, kad kiekvienas vaikas, nepaisant individualių gebėjimų ar poreikių, galėtų sėkmingai dalyvauti ugdymo(si) procese.
- **Žaidimas ir patirtinė veikla** – pagrindinė vaikų mokymosi priemonė, kuri skatina eksperimentavimą, kūrybiškumą ir problemų sprendimo gebėjimus.

Šiuolaikinės ugdymo gairės orientuotos į individualių gebėjimų plėtojimą, socialinių ir emocinių galių stiprinimą bei patirtinį mokymąsi. Ugdymas(is) vyksta per spontanišką tyrinėjimą, žaidimą ir kryptingai suplanuotas veiklas. Mokytojas yra palydovas, stebėtojas ir pagalbininkas, skatinantis kūrybiškumą, iniciatyvumą ir pažinimą, padedantis vaikams augti, mokytis ir formuoti pasaulėžiūrą natūraliai bei prasmingai.

Ugdymosi sritis „**Mūsų sveikata ir gerovė**“ skirta kasdieniams gyvenimo įgūdžiams, fiziniam aktyvumui, savivokai, savigarbai, savireguliacijai ir savikontrolei ugdyti. Vaikai mokosi atpažinti ir reikšti emocijas, tyrinėti, spręsti problemas, kurti, žaisti, lavinti mokėjimo mokytis gebėjimus.

Pasiekimų sritys: kasdieniai gyvenimo įgūdžiai, fizinis aktyvumas, savireguliacija ir savikontrolė.

Pasiekimų sritis – kasdienio gyvenimo įgūdžiai	
Vertybinė nuostata. Domisi, kas padeda augti sveikam ir saugiam. Esminiai gebėjimai. Esant galimybei renkasi sveikatai palankų maistą, savarankiškai pavalgo, pasirūpina savo kūno švara, prisideda prie aplinkos tvarkos palaikymo, rodo pradinius saugaus elgesio mokykloje įgūdžius, pasako, kaip saugiai elgtis gatvėje, butyje, gamtoje ir su nepažįstamais žmonėmis.	
Vaiko metai	Pasiekimai
Iki 3 metų	Suaugusiojo pagalba vaikas ruošia maistą. Pradedama tinkamai naudoti stalo įrankius, suaugusiojo pagalba naudojasi tualetu, prausiasi ir šluostosi veidą, apsirengia ir nusirengia, apsiauna ir nusiauna batus. Padeda sutvarkyti daiktus ir pradeda laikytis susitarimų bei elgtis lauko aikštelėje.
4–6 metai	Stengiasi rinktis sveikus maisto produktus. Aiškinasi, kodėl svarbu valgyti įvairų ir sveiką maistą, iš kur jis atsiranda, ir ką reikia valgyti, kad augtų sveikas. Savarankiškai serviuoja stalą, valgo tvarkingai ir susitvarko pavalgęs. Taisyklingai plauna rankas, apsirengia ir nusirengia pagal oro sąlygas, rūpinasi savo daiktais. Laikosi saugaus elgesio taisyklių gatvėje, gamtoje ir su nepažįstamais žmonėmis bei pavojingais daiktais. Gerbia savo privatumą, mokosi saugoti save bei kitus. Žino kaip elgtis nelaimės atveju, kur kreiptis pagalbos.

Pasiekimų sritis – fizinis aktyvumas	
Vertybinė nuostata. Noriai juda, mėgsta judrią veiklą ir žaidimus. Esminiai gebėjimai. Tiksliai ir koordinuotai šliaužia, ropoja, eina, bėga, lipa, išlaiko pusiausvyrą judėdamas, meta, gauda ir spiria kamuolį, spontaniškai ir tiksliai atlieka kasdienius veiksmus, kuriems būtina akių ir rankos koordinacija bei išlavėjusi smulkioji motorika, derina judesius poroje, grupėje šokdamas ar žaisdamas.	
Vaiko metai	Pasiekimai
Iki 3 metų	Vaikas pradeda ropoti ir eiti, tiksliai siekia daiktus, perima juos iš vienos rankos į kitą. Pralenda pro kliūtis, atsistoja, bėga, lipa laiptais, gauda kamuolį ir atlieka įvairius rankų judesius. Stovi ant vienos kojos, tiksliai eina, bėga keisdamas kryptį, nušoka nuo laiptelio ir meta bei gauda kamuolį. Derina akies ir rankos judesius: veria sagas, užsega batus ir ridena kamuolį.
4–6 metai	Vaikas pasistiebia, atsistoja ant kulnų, eina ant pirštų galų, lipa laiptais, bėga, šokinėja, mina triratuką ir vairuoja balansinį dviratį. Derina judesius žaidimuose su kitais, taisyklingai laiko rašiklį, tiksliai atlieka judesius pirštais, pagauna didelį kamuolį, kerpa popierių, atsega ir užsega sagas, manipuliuoja užtrauktuku. Eina pakaitiniu ir pristatomuoju žingsniu, bėgioja vingiais,

	šokinėja nuo vienos kojos ant kitos, meta ir spiria kamuolį, pagauna sulenkdamas rankas, lipa kopėtėlėmis. Taisyklingai laiko pieštuką ir žirkles, atlieka sudėtingus judesius su smulkiais daiktais ir stato pusiausvyrą išlaikančius statinius. Ištvėringai bėga, šoka į tolį ir aukštį, koordinuotai juda, orientuojasi erdvėje ir atpažįsta kūno poreikius poilsio ar judėjimo. Viskariai atlieka veiksmus su smulkiais daiktais, tiksliai piešia, kerpa ir kuria sudėtingas konstrukcijas.
--	---

Pasiekimų sritis – savireguliacija ir savikontrolė	
Vertybinė nuostata. Nusiteikęs valdyti dėmesį, emocijų raišką ir elgesį. Esminiai gebėjimai. Sutelkia dėmesį ir pastangas veiklai, dažniausiai laikosi tvarkos ir susitarimų, bendraudamas su kitais elgiasi mandagiai, stengiasi kontroliuoti savo žodžius ir veiksmus, įsitraukęs geba nusiraminti.	
Vaiko metai	Pasiekimai
Iki 3 metų	Esant baimės, alkio ar nuovargio jausmams, vaikas nusiramina per suaugusiojo rūpestį bei pats ieško raminančių būdų (apsikabina žaislą, kviečia artimą) ir mokosi valdyti dėmesį bei emocijas. Yra ramus, pasitiki kasdienės tvarkos ritualais, o jei kažkas nepatinka - kreipiasi į suaugusįjį, žaisdamas mokosi kontroliuoti veiksmus ir laikytis susitarimų.
4–6 metai	Gavęs suaugusiojo palaikymą, vaikas pradeda kalbėti apie savo jausmus, sutelkia dėmesį siekdamas tikslo, vengia impulsyvaus elgesio. Po įtemptos situacijos, vaikas geba atsipalaiduoti ir taiko įvairius nusiraminimo būdus, sutelkti dėmesį per žaidimą ar veiklą, sprendžia konfliktus žodžiais bei laikosi numatytos grupės tvarkos. Geba kontroliuoti pyktį ir įniršį, laikosi taisyklių bei lengvai prisitaiko prie dienos ritmo pasikeitimų.

Ugdymo(si) gairės.

Visi vaikai, nepaisant jų amžiaus, gebėjimų, kultūrinių ar socialinių skirtumų, turi teisę žaisti, tyrinėti ir augti mokydamiesi. Todėl ugdymo(si) procesas grindžiamas įtraukties principais, užtikrinant kiekvienam vaikui galimybes veikti pagal savo galias, poreikius, interesus ir vystymosi tempą. Mokytojas, taikydamas individualizavimo ir diferencijavimo principus, kuria saugią, atvirą, palaikančią aplinką, kurioje kiekvienas vaikas jaučiasi matomas, girdimas ir vertinamas.

Svarbią vietą ugdymo procese užima patirtinis mokymasis – tai aktyvus dalyvavimas praktinėse veiklose, žaidimuose, kurio metu skatinamas vaikų smalsumas, savarankiškumas bei

padeda vaikams įtvirtinti kasdienio gyvenimo įgūdžius. Veiklos organizuojamos taip, kad kiekvienas vaikas galėtų jose dalyvauti savaip.

Fizinis aktyvumas integruojamas į kasdienę veiklą: vaikai mankštinasi, juda lauke, dalyvauja judriuose žaidimuose, estafetėse, juda pagal muziką. Ši veikla prisideda prie vaikų fizinės sveikatos stiprinimo, bet kartu ugdo jų bendradarbiavimo, socialinius bei emocinius gebėjimus. Skirtingo fizinio pasirengimo ar poreikių vaikai veiklas atlieka pasirinkdami sau tinkamą intensyvumą, būdą ir priemones – tai užtikrina sėkmės patyrimą kiekvienam.

Dėmesys skiriamas ir vaikų savireguliacijos bei savikontrolės ugdymui. Kasdienėse situacijose jie mokosi atpažinti, įvardyti savo emocijas, ieškoti nusiraminimo būdų: kvėpavimo pratimų, ramybės kampelio, veiklų, padedančių atgauti emocinę pusiausvyrą. Konfliktų sprendimas grindžiamas dialogu, emocijų refleksija, bendrų sprendimų paieška.

Kasdienio gyvenimo įgūdžių ugdymas yra neatsiejama visuminio ugdymo dalis. Vaikai mokosi savarankiškai apsirengti, valyti dantis, plauti rankas, palaikyti tvarką grupėje, padėti draugams, rūpintis savo ir kitų saugumu. Jie diskutuoja apie saugų elgesį namuose, darželyje, gamtoje, gatvėje ar bendraujant su nepažįstamaisiais. Mokosi įvardyti pavojingas situacijas ir ieškoti saugių sprendimų.

Visa tai padeda vaikams augti fiziškai aktyviems, emociškai stipriems, socialiai atsakingiems bei gebantiems savarankiškai veikti kasdienėje aplinkoje, vadovaujantis savo patirtimi ir įgytais įgūdžiais.

Ugdymosi sritis „**Aš ir bendruomenė**“ apima šiuos aspektus: savęs pažinimą („kas aš?“), emocijų ir elgesio valdymą, santykius su kitais žmonėmis ir bendruomene, ryšį su praeitimi, dabartimi ir ateitimi. Jos – ugdyti vaikų savivoką ir savigarbą, emocijų suvokimą bei raišką, savireguliaciją ir kontrolę, gebėjimą bendrauti su bendraamžiais ir suaugusiais, taip pat socialinį ir kultūrinį sąmoningumą.

Pasiekimų sritys: savivoka ir savigarba, santykiai su suaugusiais ir bendraamžiais, emocijų suvokimas ir raiška.

Pasiekimų sritis – savivoka ir savigarba
Vertybinių nuostatų. Pasitiki savimi ir savo gebėjimais, gerbia save ir kitus. Esminiai gebėjimai. Pažįsta savo kūną, pasako, kad yra berniukas (mergaitė), supranta savo augimą ir gebėjimų tobulėjimą, prisistato kitam, komentuoja, kuo domisi, kas patinka (nepatinka), supranta ir gina savo bei kitų teises būti ir žaisti kartu, priskiria save savo šeimai,

grupei, Mokyklos bendruomenei, žino savo tautybę, tėvynę.	
Vaiko metai	Pasiekimai
Iki 3 metų	Pradeda jausti tyrinėti savo kūną. Atpažįsta save nuotraukose ir veidrodyje, įvardija kūno ir veido dalis, džiaugiasi ir siekia veikti savarankiškai. Išreiškia norus ir rodo prierašumą. Eksperimentuoja kūno judesiais ir pojūčiais, pristato save. Domisi kitų vaikų žaidimais.
4–6 metai	Vaikas apibūdina savo fizines savybes, pastebi išvaizdos skirtumus, domisi kūno procesais, išreiškia jausmus ir mato save kaip šeimos narį. Tyrinėja kūno ribas, suvokia save kaip nuolatinį asmenį, pažįsta savo kalbą, kultūrą ir šalies simbolius. Vertina savo gebėjimus, dalyvauja bendruomenės veiklose, pristato savo tautybę ir šalį. Supranta lygiateisiškumą ir bendruomenės vertybes.

Pasiekimų sritis – santykiai su suaugusiais ir bendraamžiais	
Vertybinė nuostata. Nusiteikęs geranoriškai bendrauti ir bendradarbiauti su suaugusiais ir bendraamžiais. Esminiai gebėjimai. Pasitiki mokytojais, juos gerbia, ramiai jaučiasi su jais kasdienėje ir neįprastoje aplinkoje, iš jų mokosi, drąsiai dalinasi savo mintimis, žino, kaip elgtis su nepažįstamais suaugusiais. Geranoriškai elgiasi su bendraamžiais, natūraliai priima kitų skirtumus, draugauja bent su vienu vaiku, supranta savo žodžių ir veiksmų pasekmes sau ir kitiems.	
Vaiko metai	Pasiekimai
Iki 3 metų	Džiaugiasi matydamas pažįstamą suaugusįjį, rodo prierašumą, domisi kitais vaikais, inicijuoja bendravimą, mėgdžioja suaugusiojo bei bendraamžių veiksmus ir kalbą. Atpažįsta artimą suaugusįjį, skiria jį nuo nepažįstamųjų, ramiai stebi naujus žmones būdamas šalia rūpestingo suaugusiojo. Ieško bendraamžių draugijos, įsitraukia į bendrus žaidimus, mėgina savarankiškai veikti, tikėdamasis palaikymo ir pagyrimo. Pradeda suprasti daiktų nuosavybę ir pertvarko suaugusiųjų veiksmus žaisdamas savaip.
4–6 metai	Lengvai atsiskiria nuo tėvų, pasitiki mokytojais, bendrauja su pažįstamais ir nepažįstamais žmonėmis, turi nuolatinis žaidimų partnerius, palaiko draugystę ir aktyviai įsitraukia į grupės veiklas. Rodo iniciatyvą bendrauti, sprendžia nesutarimus, dalijasi, priima kompromisus ir laikosi grupėje priimtų taisyklių. Veikdamas su kitais, pastebi bei įvardija savo ir kitų skirtumus ar panašumus, domisi skirtingais interesais, kultūromis, išvaizda, rodo pagarbą ir priima įvairovę. Aiškinasi, tariasi, išsako nuomonę ir pradeda tarpininkauti konfliktinėse situacijose, suprasdamas savo veiksmų pasekmes.

Pasiiekimų sritis – emocijų suvokimas ir raiška	
Vertybinių nuostatų. Domisi savo ir kitų emocijomis bei jausmais. Esminiai gebėjimai. Atpažįsta, atliepia, įvardija, aptaria savo ir kitų emocijas ar jausmus, jų priežastis, įprastose ramiose situacijose emocijas ir jausmus išreiškia tinkamais, kitiems priimtinais būdais, žodžiais ir elgesiu atliepia kito jausmus.	
Vaiko metai	Pasiekimai
Iki 3 metų	Išreiškia emocijas per mimiką, judesius ir garsus, reaguoja į nepažįstamus asmenis, atspindi kitų jausmus. Džiaugsmą, liūdesį, baimę, pyktį reiškia skirtingu intensyvumu. Būdinga greita nuotaikų kaita. Reaguoja į kitų emocijų išraiškas. Pradeda atpažinti ir pavadinti savo jausmus. Domisi kitų žmonių įvairių emocijų ir jausmų raiška, pastebi aiškiai reiškiamas emocijas, į jas skirtingai reaguoja.
4–6 metai	Pradeda suprasti, kad emocijų raiška priklauso nuo situacijos ir gali būti įvairi. Atpažįsta, įvardija bei išreiškia skirtingas emocijas įvairiais būdais. Atkreipia dėmesį į situacijas, kuriose kyla emocijos, ir išreiškia jas priimtinais būdais, suprasdamas, kad tam tikri žodžiai ar veiksmai gali žiisti kitų jausmus. Geba atpažinti kitų emocijas iš mimikos ir kūno kalbos, apibūdina savo jausmus bei stengiasi padėti tiems, kurie jaučiasi nusiminę, kartu aptardamas tinkamus emocijų išreiškimo būdus.

Ugdymo(si) gairės.

Mokytoja ugdymo(si) srityje „Aš ir bendruomenė“ siekia skatinti vaikų savivoką, savigarbą, emocijų supratimą ir raišką. Ji palaiko jautrius, nuolatinius emocinius ryšius su vaikais, yra jų elgesio pavyzdys ir organizuoja veiklas, padedančias pažinti save bei savo vietą bendruomenėje.

Mokytoja taiko individualizuotą požiūrį, leidžiantį vaikams pasirinkti veiklos būdus pagal jų poreikius ir gebėjimus. Patirtinis mokymasis per žaidimus, eksperimentus, praktines individualias ir veiklas grupelėse padeda vaikams užmegzti draugystes ir geriau pažinti save ir kitus, kurti geranoriškus santykius, bendrauti ir bendradarbiauti. Veiklos skatina dialogą, dalijimąsi patirtimi, kuria emocinį saugumą ir jautriai atsižvelgia į vaikų poreikius.

Mokytoja skatina ir palaiko kūrybiškumą, žaismę kasdienėse veiklose, tyrinėjimą ir patirčių dalijimąsi. Sudaromos sąlygos vaikams savarankiškai įgyvendinti idėjas, inicijuoti bendrus žaidimus, kitas veiklas, empatiškai reaguoti į kitų poreikius ir kurti prasmingas sąveikas, leidžiančias mokytis vieniems iš kitų ir atrasti savo vietą bendruomenėje. Patirti, išreikšti,

aiškintis, diskutuoti ir vis geriau atpažinti bei įvardinti įvairias emocijas, jas sukeliančias situacijas bei priežastis.

Ugdymosi sritis „**Aš kalbų pasaulyje**“ apima žodinės ir nežodinės kalbos supratimą, kalbinę raišką, kalbų įvairovės suvokimą ir kalbinės tapatybės formavimąsi. Jos tikslas – plėtoti vaikų gebėjimus suprasti ir vartoti kalbą, ugdyti kalbinę išraišką, skaitymo, rašymo, meninės raiškos bei aplinkos pažinimo įgūdžius.

Pasiekimų sritys: kalbų supratimas, kalbinė raiška.

Pasiekimų sritis – kalbų supratimas	
Vertybinė nuostata. Domisi žodiniais ir nežodiniais komunikavimo būdais, yra nusiteikęs išklaudyti ir suprasti kitą. Esminiai gebėjimai. Klausosi ir supranta kitų kalbėjimą, įvairiomis formomis, būdais ir priemonėmis perteikiamas prasmės, amžių atitinkančius įvairaus pobūdžio tekstus.	
Vaiko metai	Pasiekimai
Iki 3 metų	Reaguoja į žodinį ir nežodinį bendravimą – palaiko akių kontaktą, stebi, klausosi, reaguoja į garsus, intonacijas, judesius ir veido išraiškas. Atpažįsta pasikartojančius aplinkos garsus, ritmus, paveikslėlius. Atpažįsta pažįstamus objektus ir emociškai į juos reaguoja. Klausosi suaugusiųjų ir vaikų kalbos, supranta paprastus žodžius, 2–4 žodžių sakinius ir klausimus, atlieka prašomus veiksmus, greitai mokosi naujų žodžių. Supranta gestus, simbolius, mimiką, žodžių skambesį ir ritmą. Varto knygeles, skiria tekstą nuo paveikslėlių, klausia, kas parašyta, sieja paveikslėlius su aplinkos daiktais. Klausydamasis trumpų tekstų ištraukia į veiklą – kartoja dainelių, eilėraščių žodžius. Vaidina ar trumpai perteikia girdėtą pasakojimą
4–6 metai	Įsiklauso, supranta ir reaguoja į įvairias kalbines situacijas, atpažįsta klausimų formas („kodėl“, „kaip“, „koks“), supranta sudėtinius sakinius, kelis iš eilės einančius prašymus ir kalbą, kuri nėra gimtoji. Atpažįsta tą pačią mintį ar jausmą, perteiktą skirtingomis raiškos priemonėmis: žodžiais, kūno kalba, vaizdu ar garsu. Supranta pajuokavimus, perkeltinę žodžių reikšmę, dažnus frazeologizmus ir kelių kitų kalbų žodžius. Domisi rašytine kalba: atpažįsta savo vardo raidę, kitas pažįstamas raides ir skaitmenis, supranta, kad garsai žymimi raidėmis, o žodžiai sudaromi iš garsų ir skiemenų. Supranta skaitymo kryptį, žino, kur parašytas knygos pavadinimas ir autorius, nuspėja turinį pagal viršelį ar iliustracijas. Klausosi įvairių tekstų, supranta jų esmę, įvykių eigą ir sugeba perteikti girdėtą informaciją žodžiais, emocijomis, vaidybiniu ar kitokiu būdu. Domisi įvairiais leidiniais, suvokia jų paskirtį ir skirtumus.

Pasiiekimų sritis – kalbinė raiška	
Vertybinė nuostata. Nusiteikęs kalbą ir kitomis komunikavimo priemonėmis bendrauti su kitais, išreikšti savo patirtį, jausmus, mintis ir emocijas. Esminiai gebėjimai. Naudodamas žodines ir nežodines raiškos priemones, dalinasi savo patirtimi, jausmais, mintimis, įsitraukia į pokalbį ir jį plėtoja, pasakoja, atpasakoja ir kuria paprastas istorijas, kopijuoja aplinkoje matomus žodžius, parašo savo vardą.	
Vaiko metai	Pasiekimai
Iki 3 metų	Aktyviai bendrauja garsais, gestais, mimika, išreiškia emocijas ir poreikius, kartoja garsus, skiemenis, vartoja trumpus žodžius ar junginius norams išsakyti. Kalba vienažodžiais ar dvižodžiais sakiniiais apie tai, ką mato ir girdi, dalyvauja paprastuose pokalbiuose ir žaidimuose, domisi rašymo priemonėmis, spontaniškai brauko, keverzoja lape. Vėliau kalba 2–3 žodžių sakiniiais, klausinėja, apibūdina objektus ir įvykius, trumpai atsako į klausimus, vartoja mandagumo frazes. Domisi animacija, laidomis, skatinamas kalba apie personažus, jų veiklas, suaugusiojo padedamas kartoja eiliuotų tekstų ar dainų fragmentus, stebi ir mėgdžioja rašančius suaugusiuosius.
4–6 metų	Kalba 3–5 žodžių sakiniiais, klausinėja, užkalbina, prašo, tariasi ir laikosi kalbos normų. Taisyklingai taria daugumą gimtosios kalbos garsų, dažniausiai taisyklingai vartoja gramatines formas. Deklamuoja eilėraščius, pasakoja trumpas istorijas, klausia ir atsako į klausimus. Aktyviai dalyvauja vaidmeniniuose žaidimuose, domisi rašymu, kopijuoja simbolius, raides ir skaičius. Kalba apie tai, ką žino, veikia, tikisi, nesupratus paaiškina. Laisvai kalba sudėtiniais sakiniiais, atsako į konkrečius klausimus, kalba apie matytus filmus, žaidimus, skaitytas knygas, perteikia informaciją piešiniu arba raštu, kopijuoja, kuria savo ženklus ir simbolius. Atsižvelgia į bendravimo tikslą ir situaciją, diskutuoja, vartoja mandagumo žodžius, klausia, sprendžia problemas, kuria istorijas pagal paveikslėlių seką, perpasakoja istorijas, apibūdina veikėjus, rašo savo vardą ir žodžius. Bando komunikuoti su kitakalbiu.

Ugdymo(si) gairės.

Mokytojo vaidmuo ugdymo(si) srityje „Aš kalbų pasaulyje“ yra ypač svarbus, nes jis kuria vaikams kalbinę aplinką, kuri skatina jų aktyvų dalyvavimą ir padeda plėtoti kalbinius gebėjimus. Kūrybiškai įrengiamos ugdymosi erdvės, turtingos ne tik vaizdinėmis, bet ir kitais pojūčiais suvokiamomis ugdymosi priemonėmis, skatinančiomis vaikus klausinėti, diskutuoti, ginčytis, spręsti problemas, mokytis kalbos per įvairias įdomias ir aktualias veiklas ir žaidybines situacijas.

Kalbos ugdymas grįstas žaismingumu – naudojami lėlių teatrai, vaidmenų žaidimai, pokalbiai, kurie įtraukia vaikus emociškai ir lavina jų raišką. Dialogiškas ugdymo procesas skatina vaikus išreikšti mintis, atsakyti į atvirus klausimus, argumentuoti.

Organizuojami žaidimai, kurie lavina ne tik kalbinius, bet ir socialinius, kūrybinius gebėjimus. Vizualinės, sensorinės ir skaitmeninės priemonės padeda geriau suprasti, tyrinėti ir išreikšti kalbą bei formuoti rašytinės kalbos gebėjimus.

Svarbi ir refleksija – mokytojas skatina vaikus apmąstyti savo patirtis, stebėti pažangą, džiaugtis pasiekimais. Taip ugdomas ne tik kalbos suvokimas ir raiška, bet ir kritinis mąstymas bei kūrybiškumas. Vaikai susipažįsta su įvairiais kalbiniais kontekstais atlikdami užduotis, veiklas, žaidimus, supažindinančius su gimtąja kalba ir kitomis kalbomis, jų rašytine raiška.

Ugdymosi sritis „**Tyrinėju ir pažįstu aplinką**“ apima: kasdien supančius daiktus, gyvybę, skaičiavimą ir modeliavimą, matematinės erdvės tyrinėjimą, skaitmeninių technologijų pasaulį. Jos paskirtis – ugdyti vaikų gebėjimą pažinti daiktinę ir gamtinę aplinką, lavinti matematinį mąstymą, skaitmeninį sumanumą, kalbos supratimą, tyrinėjimo įgūdžius, problemų sprendimo bei mokėjimo mokytis gebėjimus.

Pasiekimų sritys: aplinkos pažinimas, matematinis mąstymas, skaitmeninis sumanumas, tyrinėjimas, problemų sprendimas, mokėjimas mokytis.

Pasiekimų sritis – aplinkos pažinimas	
Vertybinė nuostata. Nori pažinti ir suprasti aplinkinį pasaulį, džiaugiasi sužinojęs ką nors nauja. Esminiai gebėjimai. Pažįsta jam suprantamus socialinius, kultūrinius ir gamtos objektus bei reiškinius, juos įvardija ir apibūdina, žinojimą pritaikydamas žaidimuose ir kitose veiklose.	
Vaiko metai	Pasiekimai
Iki 3 metų	Atpažįsta ir reaguoja į aplinkinius žmones bei daiktus, gamtos reiškinius ir garsus. Stebi ir atpažįsta artimą aplinką, orientuojasi namuose ir grupėje, žino kai kurių buitinių daiktų paskirtį ir moka jais naudotis. Pažįsta ir įvardija gyvūnus, augalus, gamtos reiškinius. Dalyvauja prižiūrint augalus.

4–6 metai	Domisi savo ir kitų kultūrų skirtumais, įvardija savo miestą, šalį, sostinę, žinomas vietas. Atpažįsta metų laikus, paros dalis, savaitės dienas, sieja jas su savo gyvenimo ritmu. Pažįsta dažniausiai stebėtus gyvūnus, augalus, gamtos objektus ir reiškinius, nusako jų požymius, grupuoja pagal panašumus. Stebi augalų, gyvūnų pokyčius, komentuoja juos, fiksuoja pastebėjimus. Žino, kaip vartoti gamtos gėrybes, pradeda suprasti Žemės ir dangaus kūnų ryšius. Rodo pagarbą aplinkai, stengiasi saugoti gamtą, rūšiuoja, taupo išteklius, supranta atsakomybę. Kalba apie savo šeimą, jos tradicijas, domisi kitų kultūrų papročiais ir šventėmis. Samprotauja apie gyvenimo pokyčius bėgant laikui – kaip žmonės gyvena anksčiau ir dabar.
-----------	---

Pasiekimų sritis – matematinis mąstymas	
Vertybinė nuostata. Nusiteikęs pažinti pasaulį jam suprantamais matematiniais būdais. Esminiai gebėjimai. Atranda skaičių ir figūrų pasaulį, plėtoja supratimą ir kalbą apie skaičiavimo ir matavimo būdus, jų taikymą aplinkai pažinti, problemoms spręsti, geba išreikšti pastebėjimus apie objektų kiekį, formą, dydį, sekas, vietą ir judėjimo kryptį.	
Vaiko metai	Pasiekimai
Iki 3 metų	Dėlioja, rikiuoja daiktus pagal dydį, deda vieną ant kito, įdeda mažesnius į didesnius. Reaguoja į skirtingas formas, spalvas, garsus, judesius. Naudoja gestus, mimiką, supranta sąvokas „yra / nėra“, „dar“, „taip / ne“. Pradeda suvokti skaičių reikšmę – atpažįsta skaičius 1–3, susieja su kiekiu, paduoda prašomą daiktų skaičių, supranta sąvokas „pirmas“, „antras“. Tapatina objektus pagal spalvą, formą, dydį, lygina daiktus pagal ilgį, masę ar tūrį. Supranta kelis judėjimą apibūdinančius žodžius. Kopijuoja dviejų elementų sekas.
4–6 metai	Vaikas nuosekliai skaičiuoja nuo 0 iki 10, rašo skaitmenis, sieja skaičių su kiekiu, atlieka paprastus sudėties ir atimties veiksmus (iki 7). Palygina daiktų kiekius, pasako, kiek jų trūksta iki 10. Atpažįsta, įvardija ir apibūdina pagrindines geometrines figūras, atpažįsta jas įvairiose padėtyse. Palygina objektus pagal ilgį, aukštį, plotį, tūrį, svorį. Naudoja erdvines sąvokas („pirmyn“, „atgal“, „aukštyn“, „žemyn“ ir kt.), piešia paprastą daiktų planą, nurodo jų vietą. Juda pagal žodinę ar vizualinę instrukciją. Kopijuoja, tęsia ir kuria pasikartojančias sekas.

Pasiekimų sritis – skaitmeninis sumanumas	
Vertybinė nuostata. Nusiteikęs pažinti, išbandyti ir saugiai naudoti aplinkoje esančias skaitmenines technologijas. Esminiai gebėjimai. Geba pažinti ir naudoti lengvai valdomas skaitmenines priemones, kurti elementarų skaitmeninį turinį, sudaryti kelių vienas po kito einančių veiksmų programas.	
Vaiko metai	Pasiekimai

Iki 3 metų	Domisi išmaniaisiais žaislais – juos stebi, liečia, spauda, purto, klausosi skleidžiamų garsų. Žaisdamas atlieka paprasčiausias veiksmų sekas, laikosi nurodymų, pradeda suprasti saugaus naudojimo taisykles. Naudoja žaislų funkcijas, žodžiais ar veiksmais perteikia veiklų eiliškumą.
4–6 metai	Vartoja su technologijomis susijusius žodžius, naudojami skaitmeninėmis priemonėmis ir programėlėmis, supranta grafiniais simboliais pateiktas komandas. Kuria skaitmeninį turinį, dėlioja ir aiškina veiksmų sekas. Pasirenka tinkamas programėles, domisi kitų kūriniais, dalijasi savais, žino skaitmeninio saugumo taisykles.

Pasiekimų sritis – tyrinėjimas	
Vertybinė nuostata. Domisi viskuo, kas vyksta aplinkui, noriai stebi, bando ir samprotauja. Esminiai gebėjimai. Aktyviai tyrinėja save, socialinę, kultūrinę ir gamtinę aplinką, įvaldo tyrinėjimo būdus (stebėjimą, eksperimentavimą, klausinėjimą), samprotauja apie tai, ką pastebėjo, atrado, pajuto, patyrė.	
Vaiko metai	Pasiekimai
Iki 3 metų	Tyrinėja aplinką visais pojūčiais, eksperimentuoja garsu, judesiu, medžiagomis, domisi daiktais, rodo norą juos paliesti ar išbandyti. Smalsauja, atranda naujus veikimo būdus, tyrinėja savo kūną ir daiktų savybes. Pamėgdžiodamas suaugusį, įsitraukia į veiklą, džiaugiasi atradimais ir dalijasi jais su kitais.
4–6 metai	Domisi gamtos ir žmogaus sukurtais objektais bei reiškiniiais, kelia klausimus, spėlioja, remiasi patirtimi ir vaizduote. Stebėdamas ir eksperimentuodamas tyrinėja objektų savybes, lygina, grupuoja, ieško ryšio tarp sandaros ir paskirties. Pasirenka tyrimui priemones, apibūdina požymius, samprotauja apie atradimus ir siūlo idėjas tolimesniam tyrinėjimui.

Pasiekimų sritis – problemų sprendimas	
Vertybinė nuostata. Nusiteikęs priimti iššūkius ir spręsti problemas. Esminiai gebėjimai. Geba atpažinti ir įvardyti iššūkį, problemą, kliūtį, savarankiškai ir drauge su kitais ieško iššūkio įveikos, problemos sprendimo būdų, apsvarsto ir pasirenka tinkamus konkrečiai situacijai, įvertina priimtų sprendimų pasekmes.	
Vaiko metai	Pasiekimai
Iki 3 metų	Emocijomis, mimika, gestais ar žodžiais parodo, jei susiduria su problema. Bando spręsti kasdienes situacijas savarankiškai arba kreipiasi pagalbos. Stebi kitų veiksmus, remiasi ankstesne patirtimi, keičia veiksmus, kad pasiektų rezultatą.

4–6 metai	Atpažįsta problemas, siekia jas įveikti savarankiškai ar su kitų pagalba. Apibūdina sunkumus, kelia klausimus, svarsto, kas pavyko ar nepavyko. Išbando įvairius sprendimo būdus, remiasi patirtimi, pasirenka tinkamiausią, vertina pasekmes, prireikus keičia veikimą.
-----------	--

Pasiekimų sritis – mokėjimas mokytis	
Vertybinė nuostata. Noriai mokosi, džiaugiasi tuo, ką išmoko. Esminiai gebėjimai. Geba mokytis ir pradeda valdyti savo mokymosi veiklą, smalsauja, įsitraukia į savo sumanytas ir kitų pasiūlytas veiklas, aktyviai siekia tikslo, stebi, apmąsto ir koreguoja savo veiklos procesą bei rezultatus.	
Vaiko metai	Pasiekimai
Iki 3 metų	Domisi aplinka, reaguoja žvilgsniu, lytėjimu ir emocijomis. Ieško naujų įspūdžių, stebi, klauso, mėgdžioja, siekia įgyvendinti norus. Trumpai įsitraukia į veiklas, pasirenka mėgstamus žaislus, aktyviai tyrinėja ir džiaugiasi savo pasiekimais.
4–6 metai	Pasako ir parodo, ką nori veikti ar išmokti, domisi, įsitraukia į bendras veiklas. Imasi iniciatyvos, numato ir renka reikalingas priemones, komentuoja veiklos eigą. Ieško papildomos informacijos, planuoja žingsnius tikslui pasiekti, aptaria rezultatus. Kalba apie savo gebėjimus, koreguoja veiksmus. Dalijasi patirtimi, kas pavyko ar nepavyko, ką dar norėtų išbandyti, ko ir kaip mokėsi.

Ugdymo(si) gairės.

Kuriama aplinka, kuri žadina vaikų prigimtinių smalsumą ir skatina tyrinėti supantį pasaulį. Sudaromos sąlygos vaikams visais pojūčiais pažinti ir domėtis aplinkos objektais, daiktais ir reiškinais. Aplinkos pažinimui naudojami įvairūs metodai, priemonės, skaitmeninės technologijos. Sekamas vaiko susidomėjimas ir savarankiškas žaidimas, skatinamas tolimesnis vaiko augimas, tobulėjimas, įgytos patirties pritaikymas naujose situacijose, problemų sprendimas.

Aplinka ir veiklos modeliujamos taip, kad skatintų vaikus stebėti, rinkti, tyrinėti, grupuoti, atpažinti, skaičiuoti, lyginti. Vaikai neformaliai įsitraukia į skaičiavimo uždavinių sprendimą, eksperimentavimą su įvairiomis figūromis.

Vaikai dalies informacijos ieško naudodamiesi išmaniaisiais įrenginiais, patys tyrinėja ir atranda išmaniųjų įrenginių, daiktų galimybes, kuria nesudėtingą skaitmeninį turinį, atlieka jiems

suprantamų veiksmų sekas, koreguoja, bando iš naujo. Siekiama sužadinti vaiko iniciatyvą, domėjimąsi aplinka, planuoti žingsnius tikslui pasiekti, reflektuoti, koreguoti savo veiksmus.

Ugdymosi sritis „**Kuriu ir išreiškiu**“ sritis apima: žaidimo, muzikos, šokio, dailės ir teatro raišką. Jos paskirtis – ugdyti estetinį suvokimą, meninę raišką, kūrybiškumą, gebėjimą žaisti, tyrinėti, suvokti ir reikšti emocijas.

Pasiekimų sritys: estetinė raiška, meninis suvokimas, kūrybiškumas, gebėjimas žaisti.

Pasiekimų sritis – estetiškas suvokimas	
Vertybinė nuostata. Domisi, gėrįsi, grožisi gamtine ir kultūrine aplinka. Esminiai gebėjimai. Atpažįsta įvairius gamtinės ir kultūrinės aplinkos reiškinius, reaguoja į juos, jaučia, suvokia ir, remdamasis savo supratimu, aptaria estetinius jų ypatumus, dalinasi asmeninėmis estetinėmis patirtimis, džiaugiasi savo ir kitų kūryba.	
Vaiko metai	Pasiekimai
Iki 3 metų	Ramiai jaučiasi pažįstamoje aplinkoje, reaguoja į emocijas, spalvas, formas, muziką ir džiaugsmą išreiškia judesiais. Atviras naujiems potyriams, mėgdžioja gamtos ir žmogaus kūrinius, atpažįsta muziką, judesius, vaidmenis, kūrinius ir stebisi jais. Emocingai reaguoja į garsus, vaizdus ir dalijasi džiaugsmu su kitais. Skirtingai reaguoja į gamtos ir žmogaus sukurtus objektus bei reiškinius, intuityviai mėgdžioja tai, kas jam patinka. Skirtingai reaguoja į estetinio patyrimo kontrastus (gražu – bjauru; šviesu – tamsu; tylu – garsu).
4–6 metai	Domisi, išreiškia save ir mėgaujasi įvairia menine veikla, stebi gamtos grožį, atpažįsta meno kūrinių ypatumus, reiškia savo įspūdžius ir atsižvelgia į kitų nuomonę. Išreiškia estetinį skonį, vertina savo ir kitus meno kūrinius ir džiaugiasi kūrybine patirtimi. Drąsiai tyrinėja, eksperimentuoja su kūrybinėmis idėjomis, žaismingai laužo normas, siūlo meną pritaikyti kasdienėje aplinkoje.

Pasiekimų sritis – meninė raiška	
Vertybinė nuostata. Domisi menų kalbomis, jaučia meninės raiškos džiaugsmą. Esminiai gebėjimai. Pagal savo išgales tyrinėja menų kalbas, spontaniškai ir tiksliai išreiškia emocijas, įspūdžius, mintis, idėjas jau įvaldytomis meninės raiškos priemonėmis, atpažįsta savo meninius pomėgius, vartoja paprasčiausias jam žinomas ir suprantamas menines sąvokas savo patirčiai išreikšti.	
Vaiko metai	Pasiekimai

Iki 3 metų	Reaguoja į jam patrauklius, ryškius, kontrastingus objektus bei skirtingos faktūros paviršius – ima, apžiūrinėja ir tyrinėja juos. Noriai išbando įvairias raiškos priemones (rašiklius, dažus, tešlą ir kt.), pastebi jų paliekamus pėdsakus, pradeda rinktis jam patinkančias medžiagas ir priemones. Grafinius ir erdvinius kūrinius lydi garsais, judesiais, sava kalba. Smalsiai tyrinėja garsus – balsu, daiktais, instrumentais. Reaguoja į muziką, garso aukštį, intonacijas, atsako gestais ir čiaušėjimu, mėgdžioja suaugusiųjų balsus. Žaidžia balso intonacijomis, mėgdžioja aplinkos garsus, kuria ir atkartoja melodinius bei ritminius darinius, dainuoja fragmentus, improvizuoja, groja ritminiais instrumentais. Eksperimentuodamas balsu ir kūno judesiais, kuria. Atpažįsta girdėtas melodijas, muzikinius kontrastus, groja paprastais instrumentais, dainuoja nesudėtingas daineles ir noriai muzikuoja vienas ar su kitais.
4–6 metai	Tyrinėja ir eksperimentuoja, drąsiai naudoja įvairias meninės raiškos priemones, išbando skirtingas technikas, skaitmeninius įrankius – bei kuria originalius vaizdus ir formas. Analizuoja savo ir kitų kūrinius, vartoja dailės sąvokas, turi mėgstamas priemones, kūryboje pritaiko matytas idėjas. Muzikinėje veikloje tyrinėja garsus, balsą, instrumentus ir muzikos raiškos galimybes. Dainuoja įvairias dainas, improvizuoja, kuria ritminius bei melodinius darinius, groja instrumentais, įsiklauso į kitus, vartoja vis daugiau muzikos sąvokų, diskutuoja apie muzikos paskirtį, jos kontekstą ir reiškia savo nuomonę. Atpažįsta muzikos instrumentus, analizuoja tembrus ir garsų skirtumus. Šokyje tyrinėja judesį ir jo išraiškos galimybes. Eksperimentuoja su šokio tempu, ritmu, judesių deriniais, improvizuoja, šoka poroje ir rateliuose, kuria choreografijas, vertina pasirodymus. Per šokį išreiškia emocijas, personažų charakterius, jungia šokį su kitomis raiškos formomis. Teatro veiklose kuria vaidmenis ir dalyvauja improvizacijose. Tyrinėja personažų savybes, emocijas, jas perteikia kūno judesiu, mimika, balsu. Kuria vaidmenis, pasitelkdamas rekvizitus, dalyvauja spektakliuose bei teatralizuotuose renginiuose, jungia teatro patirtis su gyvenimiškomis situacijomis.

Pasiekimų sritis – kūrybiškumas	
Vertybinė nuostata. Nusiteikęs drąsiai kurti ir autentiškai išreikšti save, noriai tyrinėti naujas idėjas. Esminiai gebėjimai. Pasitelkia patirtį ir vaizduotę, tyrinėja savo ir kitų idėjas, randa būdų ir priemonių parodyti originalumą ir išradingumą įgyvendindamas kūrybinius sumanymus, aptaria tai su kitais.	
Vaiko metai	Pasiekimai
Iki 3 metų	Smalsiai stebi aplinką ir tyrinėja pasaulį per garsus, judesius, kvapus bei skonius.

	Teikia pirmenybę tam tikrai kūrybinei veiklai, ilgiau įsitraukdamas į tai, ką mėgsta. Pakartotinai tyrinėja dominančius raiškos būdus, kuria atradamas naujus derinius. Rodo susidomėjimą kitų kūryba ir siekia veikti kartu.
4–6 metai	Kūrybiškai veikia pasitelkdamas vaizduotę, kuria originalias idėjas, eksperimentuoja su medžiagomis ir daiktais, atranda naujus jų panaudojimo būdus ir atkartoja kitų kūrybos elementus. Spontaniškai kuria siužetus, keičia žaidimo taisykles, domisi kitų vaikų veiklomis. Išreiškia savo pasaulio matymą, aiškina kūrinio paskirtį ir kūrybos procesą. Siekia kūrybinio rezultato, sprendžia iššūkius, tobulina darbą ir dalijasi juo su aplinkiniais.

Pasiekimų sritis – gebėjimas žaisti	
Vertybinė nuostata. Nusiteikęs kartu su kitais vaikais plėtoti žaidimus, kurdamas vaikų žaidimo kultūrą. Esminiai gebėjimai. Individualiai ir drauge su kitais žaidžia ir pats kuria įvairius žaidimus: režisūrinius, vaidmenų ir žaidimus su taisyklėmis, moka laikytis skirtingų žaidimų taisyklių.	
Vaiko metai	Pasiekimai
Iki 3 metų	Turi savo mėgstamų pasikartojančių judesių ir garsų „repertuarą“, žaidimus. Pamėgdžioja suaugusįjį, siekia jo dėmesio ir palaikymo, džiaugiasi bendrais žaidimais, juos nuolat kartoja. Tyrinėja supančią aplinką, tikslingai pasirenka žaislus, priemones. Pradeda derinti savo veiksmus su kito žaidėjo veiksmais, žaidžia paprastą vaidmenų žaidimą, kartoja vieną įsiminusį įvykį.
4–6 metai	Aktyviai dalyvauja įvairiuose žaidimuose, savarankiškai ir bendradarbiaudamas su kitais. Geba žaisti nesudėtingus vaidmenų bei režisūrinius žaidimus, turi mėgstamus vaidmenis ir naudoja kalbą jų atlikimui. Bendraudamas su kitais, buriasi į didesnes 3–5 vaikų grupes, sėkmingai sąveikauja, susitaria dėl žaidimo temos, eigos, vaidmenų pasidalijimo. Kuria vis sudėtingesnius siužetus, geba laikytis žaidimo taisyklių ir vaidmens funkcijų. Mokytojo paskatintas, lengvai įsitraukia į įvairius žaidimus. Pradeda žaisti vaizduotės žaidimus. Mėgsta žaisti netradicinėse aplinkose – kieme, gamtoje – ir geba kūrybiškai pritaikyti erdvę bei priemones žaidimui. Tvarko žaidimo erdvę.

Ugdymo(si) gairės.

Estetinis pasaulis formuojasi per pojūčius, stebėjimą ir emocijas. Ugdymo(si) veiklos organizuojamos taip, kad aplinka nuolat žadintų vaikų smalsumą, skatintų tyrinėti ir pažinti grožį per kasdienes aplinkos objektus, garsus, spalvas, judesius, formas, aktyviai veikti – interpretuoti, išreikšti save vaizdu, judesiu, garsu ar objektų komponavimu.

Veiklose derinami spontaniški vaikų žaidimai su tikslingai siūlomomis meninėmis ir estetinio patyrimo priemonėmis. Vaikams suteikiama galimybė stebėti, liesti, kurti ir

interpretuoti pagal jų individualų supratimą ir jauseną. Tokia patirtis leidžia vaikui džiaugtis tiek savo, tiek kitų kūryba, o kartu formuoja estetikos pajautimą ir vertinimo gebėjimus.

Vaikai kuria jiems pažįstamas kasdienės situacijas, mokytojo padedami, inicijuojami kuria žaidimo erdves, konstruoja sudėtingesnius žaidimo siužetus.

Ugdymas grindžiamas šiomis pedagoginėmis strategijomis:

- **Žaidimo pedagogika** – žaidimas yra natūralus vaiko pažinimo būdas, leidžiantis jam eksperimentuoti, perkurti savo patirtį, mokytis spręsti problemas ir lavinti socialinius įgūdžius.
- **Patirtinis ugdymas(is)** – vaikams suteikiama galimybė mokytis per tiesioginę patirtį: stebint, eksperimentuojant, tyrinėjant aplinką.
- **Refleksyvus ugdymas** – ugdymo procese skatinama vaikų refleksija apie jų pasiekimus ir patirtis, taip lavinant jų kritinį mąstymą bei savęs pažinimą.

Vaiko gerovė yra svarbiausia – jis mokosi aktyviai, per patirtį, saugioje aplinkoje, kurioje yra gerbiamas ir atliepiami jo poreikiai. Žaidimas yra pagrindinė veikla, skatinanti socialinį, emocinį ir pažintinį ugdymą(si). Mokymasis vyksta visapusiškai, integruojant fizinę, emocinę, socialinę ir pažintinę sritis.

Kokybiškas ugdymas kuriamas draugiškoje, emociškai saugioje aplinkoje, kurioje kasdienė, suplanuota, savarankiška, pačių inicijuota vaikų veikla yra ugdymo(si) dalis. Kiekvienas vaikas priimamas nepaisant jo gebėjimų, tautybės ar socialinės padėties.

Geriausias mokymosi būdas – aktyvus tyrinėjimas. Vaikai mokosi visais pojūčiais, eksperimentuoja, diskutuoja ir sprendžia problemas. Ugdymas personalizuojamas pagal jų patirtį, poreikius ir galimybes, kuriant aplinką su priemonėmis, atitinkančiomis individualius poreikius.

Ugdymo(si) organizavimas siejamas su lankstumu, kūrybiškumu ir įtraukimu, siekiant atliepti skirtingus vaikų poreikius:

- **Individualus ir grupinis ugdymas** – užtikrinama pusiausvyra tarp savarankiškos ir grupinės veiklos.
- **Projektinė veikla** – vaikams suteikiama galimybė gilintis per tyrinėjimą, problemų sprendimą ir kūrybinį procesą.
- **Pažintinės išvykos ir lauko veiklos** – ugdymas organizuojamas realioje aplinkoje, leidžiant vaikams tyrinėti gamtą, kultūrinius objektus ir visuomenines erdves.

- **Kūrybinės dirbtuvės** – skatinamas vaikų kūrybiškumas, eksperimentavimas ir meninė raiška.

- **Skaitmeninės technologijų taikymas ugdyme** – skaitmeninės priemonės integruojamos į ugdymo(si) procesą, siekiant praplėsti vaikų pažinimo ribas.

Ugdymo procesas grindžiamas kontekstais, tokiais kaip žaismės, universalus dizaino mokymuisi, tyrinėjimo, realios ir virtualios aplinkos kūrimo, judrus patirtinio ugdymosi, kultūrinių ir kūrybinių dialogų, kalbų įvairovės ir gilaus mokymosi. Tai padeda vaikams augti sveikiems, fiziškai aktyviems, emociškai stipriems, socialiai atsakingiems ir pasirengusiems saugiai veikti savo aplinkoje.

Ugdymo(si) kontekstai apima:

- **Universalus dizaino mokymuisi.** Ugdymo(si) aplinka lanksti ir prieinama visiems vaikams, atsižvelgiant į amžiaus, socialinius, kultūrinius ir sveikatos skirtumus, skatinant savarankiškumą ir įtrauktį.

- **Žaismės.** Kasdienė veikla kupina žaidimo džiaugsmo, skatinama improvizacija, nuostaba ir smalsumas.

- **Judrus patirtinis ugdymas.** Ugdymas vyksta ne tik klasėje, bet ir lauke, skatinant fizinį aktyvumą bei tyrinėjimą judant.

- **Kultūriniai dialogai.** Vaikai susipažįsta su savo ir kitų kultūrų tradicijomis, ugdydami pagarbą įvairovei ir formuodami savo tapatumą.

- **Kalbų įvairovė.** Skatinamas įvairių komunikacijos būdų ir kalbų naudojimas, pasitelkiant skaitmenines priemones ir kasdienes situacijas.

- **Tyrinėjimo ir gilaus mokymosi.** Skatinamas prigimtinis smalsumas ir įtraukimas į aplinkos tyrinėjimą, kuriame atrandami mokymosi būdai ir sprendžiami iššūkiai.

- **Realios ir virtualios aplinkos.** Derinamos realios ir skaitmeninės aplinkos, skatinant vaikų skaitmeninį sumanumą, kūrybiškumą ir gebėjimą tyrinėti nematomus procesus.

- **Kūrybiniai dialogai.** Kuriama aplinka, skatinanti vaizduotę ir kūrybiškumą, suteikiant vaikams laisvę improvizuoti ir eksperimentuoti.

Ugdymo(si) kontekstai sudaro sąlygas vaikams mokytis natūraliai, atsižvelgiant į jų aplinką ir patirtį. Ugdymas(is) vyksta ne tik Mokyklos vidaus ir lauko erdvėse, bet ir už jos ribų – parkuose, muziejuose, gamtos ir kultūros objektuose (klasės be sienų). Kontekstai suteikia

galimybes vaikams rinktis veiklas, priemones bei mokymosi būdus, skatina savarankiškumą ir kūrybišką problemų sprendimą.

Šeimos ir Mokyklos bendradarbiavimas užtikrina vaiko ugdymo(si) sėkmę. Partnerystė grindžiama pagarba, pasitikėjimu ir šeimos įsitraukimu į ugdymo(si) procesą. Nuolatinis dialogas tarp mokytojų ir šeimų skatina pasitikėjimą ir užtikrina geresnį vaikų ugdymo(si) poreikių supratimą. Tėvai (globėjai) įtraukiami į vaikų ugdymą(si) kaip aktyvūs partneriai. Jie kartu su mokytojais prisideda įgyvendinant bendrus renginius, šventes, projektus, taip sustiprindami šeimos ir Mokyklos ryšį.

Mokykla užtikrina, kad visiems vaikams būtų sudarytos lygios ugdymo(si) galimybės, pritaikant ugdymo(si) metodus pagal individualius poreikius, galimybes ir mokymosi stilius. Mokytojams organizuojami kvalifikacijos tobulinimo mokymai, kuriuose jie mokosi taikyti inovatyvius ugdymo(si) metodus, atliepiančius įvairius vaikų gebėjimus. Mokytojai, švietimo pagalbos specialistai ir tėvai (globėjai) sudaro bendradarbiaujančią komandą, kartu aptaria vaikų poreikius, ugdymo(si) galimybes ir planuoja ugdymo(si) aplinką taip, kad kiekvienas vaikas turėtų galimybę aktyviai dalyvauti mokymosi procese be kliūčių.

Siekiant užtikrinti pagalbą vaikui, šeimai, mokytojams, Mokykla tarpininkauja su išorinėmis vaikų ugdymo, švietimo pagalbos teikimo organizacijomis ir kitoms institucijomis sprendžiant vaikų teisių, ugdymo ir pagalbos vaikams klausimus.

4. VAIKŲ UGDYMO(SI) PAŽANGA, UGDYMO(SI) TĘSTINUMAS

Vertinimas yra svarbi ugdymo(si) proceso dalis, leidžianti vaikui teikti savalaikę veiksmingą pagalbą, tikslingai skatinant vaiko raidą, jo pasiekimų ūgtį, pažangą, sukuriant sąlygas vaikui sėkmingai augti, tobulėti.

Vertinimo paskirtis – pažinti kiekvieną vaiką, pastebėti ir atpažinti konkrečius jo ypatumus, pasiekimus įvairiose ugdymo(si) srityse, stebėti, ko ir kaip mokosi, kokia jo pažanga atskirose pasiekimų srityse. Priimti pagrįstus sprendimus ugdymui ir ugdymui(si) tobulinti, skatinti kiekvieno vaiko ugdymo(si) pažangą, nustatyti papildomų švietimo pagalbos paslaugų poreikį. Teikti objektyvią informaciją apie vaiką kitiems specialistams, tėvams (globėjams), siekiant visų ugdymo(si) proceso dalyvių kryptingo įsitraukimo į ugdymo(si) procesą.

Vertinami konkretaus vaiko pasiekimai ir jo daroma pažanga. Vertinimas grindžiamas ilgalaikiu vaiko stebėjimu ir įvairiais būdais, metodais, renkamos informacijos kaupimu, pasiekimų dokumentavimu ir apibendrinimu. Vertinant vaiką mokytojai nuolat bendradarbiauja su tėvais, nes jų teikiama informacija padeda geriau suprasti vaiką. Vertinimo procese dalyvauja ir pats vaikas. Jis mokosi reflektuoti, aptarti, įsivertinti.

Individualiai pažangai stebėti, vertinti, skatinti mokytojai kiekvienam vaikui sukuria individualius pasiekimų aplankus, kuriuose kaupia, nuolat pildo, fiksuoja, analizuoja reikšmingus vaikų ugdymo(si) proceso ir pasiekimų įrodymus (stebėjimo medžiaga, nuotraukos, vaizdo, garso įrašai, įvairūs darbeliai ir kt.). Informacija apie vaikų pasiekimus kaupiama ir skaitmeninėje laikmenoje (el. dienynas „Mūsų darželis“). Vaiko pasiekimai nuolat fiksuojami trumpais komentarais, nurodant ugdymo(si) pasiekimų sritį ir pasiekimų žingsnį, kurį yra pasiekęs vaikas, vaiko pažangą, vaiko stiprybes ir tolesnius tobulėjimo žingsnius.

Mokytojai nuolat teikia vaiką motyvuojantį, įtraukiantį, auginantį grįžtamąjį ryšį. Aptariamas veiklos procesas ir rezultatai, vaikai mokosi patys įsivertinti savo veiklos patirtis ir rezultatus.

Vaikų pasiekimai ir pažanga su tėvais (globėjais) aptariama individualiai, esant poreikiui, ne rečiau kaip du kartus per metus. Jei yra poreikis, į pokalbius įtraukiami specialistai, administracijos atstovai.

Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo(si) dermė ir tęstinumas

Ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas sudaro vientisą sistemą, ugdymo dermė ir tęstinumas užtikrina sklandų vaikų perėjimą nuo ankstyvojo ugdymo(si) prie mokymosi mokykloje. Ši dermė grindžiama nuoseklumu, ugdymo turinio suderinamumu ir vaikui palankios aplinkos kūrimu. Pagrindinis dėmesys skiriamas vaiko patirčiai, saviraiškai, žaidimo svarbai ir asmeninei pažangai. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo(si) tęstinumą užtikrina ikimokykliniu ugdymo(si) laikotarpiu plėtojamų pasiekimų sričių ir priešmokyklinio ugdymo(si) laikotarpiu plėtojamų kompetencijų dermė. Sėkmingam dermės užtikrinimui svarbus glaudus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų bendradarbiavimas ir nuolatinis dialogas.

Programa peržiūrima ir atnaujinama kas 5 metai.

NAUDOTA LITERATŪRA

1. *Dėl ikimokyklinio ugdymo programos gairių patvirtinimo*. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministras įsakymas 2023 m. rugsėjo 4 d. Nr. V-1142. <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/76bb8f404b5911ee8185e4f3ad07094a/asr>
2. *Ikimokyklinio ugdymo programa "Vaikystės žingsneliai"* (2017). Vilniaus lopšelis-darželis „Spindulėlis“. Vilnius. <https://darzelisnaminukas.lt/dokumentai/ikimokyklinis-ugdymas/32>
3. *Jungtinių Tautų Vaiko teisių konvencija* (1989). Generalinės Asamblėjos 44/25 rezoliucija pagal Trečiojo komiteto pranešimą (A/44/736 ir Corr. 1) <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.19848>
4. *Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas 1991 m. birželio 25 d. Nr. I-1489*. <https://e-seimasx.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.1480/cMqytYtpjW?jfwid=ewrb65c51>

PRIEDAS

Išvados apie Mokyklos veiklos kokybę

Stipriosios Mokyklos veiklos sritys:

- Stipri bendruomeniškumo atmosfera – ugdymo procese dalyvauja visi Mokyklos bendruomenės nariai, teikia idėjas ir pasiūlymus, kas teigiamai veikia vaiko augimą. Aukšto kultūrinio lygio Mokykla (7.1.3., 7.2.2. – 3 lygis).
- Mokytojas vadovaujasi dialogiško bendravimo principu, grupėje palaikydamas ir inicijuodamas nuolatinius dialogus tarp vaikų bei tarp vaikų ir suaugusiųjų. (4.1.2. – 2 lygis).
- Miesto centre esanti Mokykla gali išnaudoti ugdymo procesui šalia esančius natūralios gamtos išteklius – upę Neris, Sapiėgų parkas, Saulės slėnis (3.3.4. – 1 lygis).
- Mokykloje būdingas atviras dialogas, vyrauja geras mikroklimatas, pagarbūs santykiai. Visi jaučiasi saugūs, pasitiki vieni kitais, prireikus teikiama įvairiapusė pagalba. (7.3.2. – 3 lygis).
- Grupėse vyrauja gera nuotaika, vaikai linksmi, atsipalaidavę, pasitikintys savimi, aktyviai įsitraukia į įvairias veiklas. (1.1.1. – 3 lygis).
- Mokyklos lankstumas – lanksčiai reaguojama į vaikų ir šeimos poreikius, pritaikant ugdymo procesą prie individualių vaiko gebėjimų ir pasiekimų. (1.2.1. – 3 lygis).
- Mokytojas gerbia kiekvieną šeimą, kviečia šeimos narius bendradarbiauti, parodo, kad jie yra laukiami ir randa būdų, kaip juos įtraukti į vaikų ugdymosi procesą. (6.1.1. – 2 lygis)
- Mokykla bendradarbiauja su vietos bendruomene, kitomis švietimo, kultūros, sporto įstaigomis. (7.1.4. – 2 lygis).
- Siekiant praturtinti vaikų ugdymą(si) ir skatinant jų socializaciją, mokytojas naudoja už Mokyklos sienų esančius bendruomenės išteklius, dalyvauja išvykose, ekskursijose ir kviečiasi bendruomenės narius. (3.3.1. – 3 lygis).
- Visi vaikai yra lygūs bendruomenės nariai, mokosi bendradarbiauti, bendradarbiauja tarpusavyje, kartu konstruodami žinias ir padėdami vienas kitam. (1.3.3. – 3 lygis).

Tobulintinos veiklos sritys:

- Nedidelė Mokyklos teritorija ir ugdymo(si) erdvės. Kokybiškiau išnaudoti ir pažinti Mokyklos supančią aplinką, plėsti tiriamąsias, kūrybines veiklas lauke. (3.1.5. – 1 lygis).
- Nepakankamas aprūpinimas skaitmeninėmis technologijomis ir jų panaudojimas ugdymo(si) procese: parinkti interaktyvias amžiui tinkamas skaitmenines priemones (3.3.3. – 1 lygis).
- Tobulintinas, aktyvesnis naujų šiuolaikinių ugdymo(si) metodų taikymas (4.2.2. – 1 lygis).
- Vaikų stebėjimo bei pažangos ir pasiekimų vertinimo sistemos tobulinimas, užtikrinant grįžtamąjį ryšį tėvams bei mokytojams (5.1.1. – 2 lygis).
- Mokytojas ir šeimos nariai dalijasi informacija apie vaiko daromą pažangą. (5.1.3. – 2 lygis).